

Ane Grubb og David Rosdahl

VEGAs lounge

– iøjnefaldende socialitet og
afslappethed på en lounge

I denne artikel præsenteres en analyse af natklubben VEGAs lounge. Med udgangspunkt i tanker om den senmoderne erodering af faste fællesskaber og sikker identitet undersøges den iøjnefaldende socialitet og afslappethed, der synes at præge loungen og de unge studerende der færdes her.

Inden for de seneste år er der åbnet flere og flere lounges i det københavnske natteliv. Centralt for disse er en mere afdæmpet vokalbaseret musikstil end f.eks. technofestens hårde elektroniske rytmer. Sammenlignet med mere danseorienterede natklubber er loungen ofte indrettet med store rummelige sofa-grupper til 5-10 personer, hvor man kan nyde en elegant cocktail eller en importeret øl og more sig med sin vennegruppe. Der er ingen kunstig røg på loungen og belysningen er dæmpet, men dog tilpas kraftig til at blikket kan vandre mellem de glade og afslappede gæster i sofagrupperne.

Substantivet, "a lounge", betyder et venteværelse, enten i en lufthavn eller på et hotel, mens verbet, "to lounge", betyder at slentre, drive eller slænge sig magerligt. Sammenholdes substantivet og verbet anes en betydning af at slappe af og nyde i en omskiftelig verden.

Til trods for den tilsyneladende udbredelse af lounges inden for de seneste år mener vi ikke, at der tidligere er foretaget undersøgelser af denne måde at gå i byen på. Der foreligger visse studier af, hvad man bredt kan kalde nattelivsaktivitet blandt unge. Således har f.eks. Hammershøj og Kjerulf Petersen undersøgt techno- og ravekulturen i en dansk sammenhæng (Hammershøj 2003:358f; Kjerulf Petersen 2001:17f). Ud fra egne erfaringer har vi imidlertid indtryk af, at loungen lægger op til andre socialitetsformer end technofestens energiske dans til dunkende rytmer.

Vi har derfor valgt at undersøge, hvordan et udvalg af unge studerende, der ifølge VEGAs publikumsundersøgelser udgør hovedparten af gæsterne, færdes på loungen. Særligt har vi valgt at fokusere på de muntre vennegrupper, der slænger sig i loungens sofaer og den afslappede attitude hos den enkelte loungegæst¹.

Vores empiriske grundlag stammer fra et feltarbejde udført på VEGAs lounge en række nætter i vinteren 2005, først som observatører, senere som deltagere. Desuden udførte vi ni interviews med unge studerende i 20'erne af begge køn, der bor i København, og som jævnligt kommer på VEGAs lounge².

Den teoretiske ramme

På loungen færdes fremmede mennesker mellem hinanden og den blikvenlige indretning inviterer til at se og blive set af de øvrige gæster. Udgangspunktet for analysen er således det urbane, hvilket vi forstår som en verden af cirkulerende fremmede, hvor det æstetiske, det visuelle og den gensidige iscenesættelse står centralt (Bech 1997). I artiklen vil det urbane imidlertid ikke blive diskuteret indgående, men blot danne baggrund for den egentlige analyse af socialitet og attitude blandt vennegrupperne på loungen. Initialt er vi gået teoretisk multiperspektivisk til disse fænomener og har siden valgt primært at læne os op ad Bauman, Baudrillard og Veblen. I det nedenstående vil vi kort præsentere et uddrag af disse positioner, som vi inddrager og uddyber yderligere i forbindelse med præsentationen af undersøgelsen. Bauman beskriver, hvordan sociale relationer og identitet i dag ikke sikres eller stabiliseres af ydre sociale og økonomiske

	<p>Ane Grubb Stud.scient.soc ved Sociologisk Institut, Københavns Universitet. E-mail: anegrubb@hotmail.com</p>		<p>David Rosdahl Stud.scient.soc ved Sociologisk Institut, Københavns Universitet. E-mail: rosdahldavid@hotmail.com</p>
--	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

forhold, men løbende skal konstrueres. Bauman kalder denne samfundstilstand det sen-moderne, idet den moderne, dynamiske "meltning of solids" (Bauman 2000:4) i dag også omfatter individets identitet og umiddelbare bånd til kollektiver. Her bliver det nødvendigt vedvarende at bekræfte og vedligeholde identitet og fællesskaber.

Baudrillard formulerer ikke umiddelbart en karakteristik af det sen-moderne urbane. Hans analyse af cirkulation af tegn kan imidlertid kaste lys over sociale sammenhænge i loungens rum, som præges af citation af stilmæssige referencer. Ifølge Baudrillard er efterkrigstiden præget af en betydelig cirkulation af tegn, hvilket har ført til, at den bagvedliggende referent – virkeligheden – er draget i tvivl. På den baggrund mener Baudrillard, at der i dag kun er tegn, der henviser til andre tegn. Ligeledes er det blevet vanskeligt at afgøre, hvor tegnet oprindeligt kom fra, da tegnet udspringer af andre tegn, der henviser til andre tegn osv. Gennem citation og iscenesættelse af sig selv ved hjælp af disse tegn i f.eks. påklædning produceres virkelige konsekvenser i attitude og gestik. Dermed kan man sige, at der er tale om en simulation, da man pga. de virkelige konsekvenser af citationen og iscenesættelsen ikke kan afgøre, hvad personen "i virkeligheden" er (Baudrillard 1994:19)³.

Veblen beskriver, hvordan den sociale differentiering er funderet i økonomisk overskud, hvilket kommer til udtryk gennem iøjnefaldende forbrug, som er karakteriseret ved f.eks. åbenlys ødselhed (Veblen 1973:197). Inddragelsen af Veblen vil ske indirekte, idet vi vil trække på hans tanker om iøjnefaldende forbrug som en analytisk figur til at forstå, hvordan man gennem fremvisningen af et knapt gode kan opnå status.

Løjnefaldende socialitet

Ingen af vores informanter tager normalt på VEGAs lounge alene. De følges altid med én eller typisk flere venner, der kan komme fra studiet, gymnasiet eller folkeskolen. På den gode aften mødes man med sine venner i byen og er tæt sammen.

Men en rigtig god aften, det er, når vi alle sammen er tight [eng.] hele aftenen. Vi er alle sammen sammen. Både på loungen og sidder og hygger os dér, og sidder sammen med nogle piger og sidder og råhygger og har

det skægt og griner og hører god musik, og så at vi dumper hjem sådan nogenlunde samtidigt og går ind på vejen og får et eller andet at spise. Det er en super god aften.

Som Bauman hævder, er ingen personlige forhold i den flydende modernitet faste og sikre (Bauman 2000). Ingen ydre sociale eller økonomiske faktorer garanterer deres fortsatte eksistens, hvad der både kan virke befriende, men også som kim til bekymring. For hvordan ved man så, om ens venner er der i morgen? Herudover mener Bauman, at andre fixpunkter i dag er mere flydende (Bauman 1992:XVII). Hverken velfærdsstaten, klassen, partiet eller den livslange ansættelse kan levere endelige svar på, hvordan man skal leve livet. De store fortællinger er brudt sammen, og modernitetens lovgivere er med Baumans terminologi afløst af postmoderne fortolkere. Det eneste, man kan modtage fra andre, er råd, idet selve idéen om "det rigtige at gøre" er blevet problematiseret (Bauman 1998: 27). Disse forhold fører ifølge Bauman til, at individet manisk jager rundt efter vejledning og sikre holdepunkter ved at konsumere og dermed kort tilhøre et flygtigt smagsfællesskab (Bauman 2000:72, Bauman 1992:XXI). Dette fællesskab forlades dog lige så snart, det ikke bringer optimal her-og-nu tilfredsstillelse.

Hvor usikkerheden hos Bauman således fører til en individuel jagt på stadig større her-og-nu oplevelser, vil vi hævde, at vores informanter håndterer usikkerheden ved at søge mod en fast vennegruppe. Deres færden på loungen sker i den samme vennegruppe hver weekend, ligesom der er tale om venner, de har kendt gennem mange år. Som nævnt ovenfor er den gode aften netop én, hvor man møder alle sine venner i byen og dermed bekræftes i sit netværk. Vi læner os således op ad Baumans samtidsdiagnose, men ser et andet svar herpå hos vores informanter. I stedet for at søge brug-og-smid-væk-relationer forsøger de på lokal basis at konstruere og vedligeholde et retningsgivende fællesskab, der kan give tryghed og sikkerhed i forhold til de bekymringer, man som studerende kan have:

At være sammen med venner og grine, lave pis, have det skægt. Det er simpelthen bare for at være sammen med venner, være lidt fuld og dum og glemme problemerne. Man kommer ind i et helt andet rum; det handler ikke om, at man skal præstere noget, der er intet om, hvad jeg skal være i min fremtid, som man kan gå og bekymre sig om.

Det særlige ved vennegruppens møde i nattelivet er, at samlingen af den bredere kreds af venner for mange af vores informanter kun sker i byen, bl.a. fordi alle har travlt til hverdag. Loungen er således rum for den løbende konstitution af vennegruppen.

I forbindelse med dette konstitutive møde er selve loungens indretning også interessant, idet den består af sofaformationer, der lægger op til, at man sidder i afgrænsede grupper på 5-10 personer. Loungen med de bløde sofaer og sofa-

borde kan ses som en art dagligstue, hvor vennegruppen har afløst kernefamilien.

Mange gange tager vi os lige en couch [eng.], hvis der er en sofa der er ledig, så sætter vi os lige derned, og så har vi ligesom sådan en base.

Denne informants beskrivelse af sofaen som en base er sigende på flere måder: Dels er det fra basen, man kan lave sine missioner ud på dansegulvet eller op til baren for at møde én. Dels er det tilbage på basen, at man diskuterer de andre og hygger sig. Som nævnt kan selve substantivet "lounge" også betyde et venterum i en lufthavn. Med fare for at trække den betydningsmæssige parallel for langt er loungen på VEGA netop en base i en omskiftelig verden, hvor man altid er på vej. Lounge er den midlertidige sikre havn, hvor man møder sine venner, før man flyver videre på hver sin rute. Bauman beskriver sen-moderniteten som et fly, hvor man i luften finder ud af, at der ikke er nogen pilot, hvilket betyder, at hver passager nu selv må styre flyet og vælge egen destination (Bauman 2000:59). Men hvem ved, hvor man skal hen, og har man lært at flyve? I denne tilstand af uvished er det jo rart at finde hen til loungen hver weekend. Her skal man ikke tænke på at flyve og styre, men bare more sig, da man er trygt nede på jorden sammen med sine venner, der fra hver deres flyvehøjde og rute har fundet herhen.

Jeg har nogle venskaber, som er 18 år gamle, som er en del af mig. Så det er værd at holde fast i og skal ikke gå i glemmebogen på grund af forskelle i interesser [...] og jeg er utrolig heldig, for jeg ved, at det er de færreste, som har noget tilsvarende. Og det er byturen en del af. [...] Det er samværet. Ikke nødvendigvis med alkohol, det at opleve hinanden knytter os indirekte sammen. Det at have folk om sig.

Ligesom andre unge, der går i byen med gamle venner, ser man her, at der sættes stor pris på vennegruppen, der betragtes som særligt velfungerende og værdifuld. Dette kunne tages som et udtryk for en meget nærværende erkendelse hos informanterne af sen-modernitetens fluiditet, hvor venskaber og grupper ikke kan tages for givne, men løbende må konstrueres og bekræftes.

På denne baggrund kunne man hævde, at det stabile netværk bliver en eftertragtet, men skrøbelig ressource, hvorfor det måske bliver statusgivende at have ét. Ved at fremvise sig i en munter vennegruppe viser man netop, at man har noget særligt i en tid, hvor intet garanterer, at vennerne er der.

I forbindelse med individets indlemmelse i ustabile "imagined communities" hævder Bauman, at man prøver at lade fællesskabet med autoritet ved at fremvise det:

I jagten på en autoritet der er stærk nok til at befri dem fra deres usikkerhed, har individerne ingen andre muligheder, end at forsøge at give deres

forestillede fællesskab mere autoritet end andres forestillede fællesskaber – og dette ved at hive dem ind i centrum for offentlig opmærksomhed (Bauman 1992:XX, egen oversættelse).

Om end man ikke forsøger at sætte sin vennegruppe til generel og dramatisk offentlig beskuelse på VEGAs lounge, så er Baumans tanker om gruppernes konstitution gennem offentlig fremvisning interessante. Jævnfør ovenstående citat om den værdifulde vennegruppe, så udlægger informanterne netværket som særlig vellykket for netop derved at tildele det en autoritet, som ingen af de andre vennegrupper ville kunne give én. Man prøver så at sige at monopolisere den retningsgivende autoritet til sit eget netværk, hvilket sker ved at gøre synligt opmærksom på det i et semi-offentligt rum som loungen. Uden dette monopol har individet jo ingen grund til at følge og spejle sig i lige netop sit netværk.

Med en omformulering af Veblens begreb "iøjnefaldende forbrug" (1973:494), vil vi foreslå termen "iøjnefaldende socialitet" om dette fænomen, hvor man synligt fremviser sig i sin velfungerende gruppe. Gennem den iøjnefaldende socialitet lader man dels vennenetværket med retningsgivende autoritet, dels fremviser man besiddelsen af en knap ressource.

Til forskel fra Veblens iøjnefaldende forbrug vil vi ikke forstå den iøjnefaldende socialitet som en vertikal differentiering på baggrund af socioøkonomisk position og baggrund. Snarere vil vi hævde, at der kan være tale om en lokal horisontal differentiering, idet man vanskeligt kan rangordne vennegruppernes følelse af særlig udvælgelse på en skala. Alle kan mene, at deres vennegruppe er den bedste.

Dog er det klart, at der også sker en slags intern sammenligning og muligvis kamp mellem vennegrupperne. På loungen er det således tydeligt, at når én vennegruppe er særligt iøjnefaldende "skør" og morsom, så kaster de andre loungegæster blikke i retning af denne, mens der et øjeblik bliver lidt mere stille i deres egen vennegruppe. Man har identificeret en konkurrerende gruppe, som udfordrer ens monopol på den retningsgivende autoritet og særligt succesfulde karakter. I denne sammenhæng er det også bemærkelsesværdigt, at flere informanter undlader at tage i byen, hvis de ikke føler sig tilstrækkelig fulde af glæde og positiv energi. Hvis man mangler denne, er der jo netop fare for, at man ikke kan mønstre den nødvendige iøjnefaldende socialitet, hvorfor man risikerer, at ens vennegruppe bliver overtrumpet af en mere glædestrålende og tilsyneladende bedre gruppe.

Med en anden sprogbrug kan man betragte vennegruppernes iøjnefaldende visning af munter socialitet som en positionering i et socialt rum, hvor de socioøkonomiske statusmarkører suppleres af en sen-moderne ressource, nemlig den velfungerende og tætte vennegruppe. Hermed hævder vi ikke, at den socioøkonomiske differentiering er uaktuel eller irrelevant. Blot vil vi foreslå, at den suppleres med andre differentieringsformer, der særligt relaterer sig til de unge københavnernes sen-moderne livsvilkår. Centralt for disse er, at de unge stude-

rende gennem en række velfærdsstatslige ydelser er stillet forholdsvis lige. Samtidig lever de alle i en tid, hvor destabilisering af givne og sikre fællesskaber er et fundamentalt livsvilkår. Under disse omstændigheder bliver en tæt og god vennegruppe attråværdig og statusgivende, hvorfor den fremvises på en iøjnefaldende måde.

At være sig selv i storbyikoner

På loungen optræder en mængde stilistiske referencer til storbyfigurer såsom: HipHop'eren med supersize jeans, hættebluse og kasket, der har rødder tilbage til de mest skumle sidegader i New Yorks Ghetto. Man ser luksusbohemer, hvis forgænger boede i det fattige latinerkvarter omkring Sorbonne, men i aftenens udgave er iklædt feminine lette gevandter fra Zara, der sidder kropsnært, men ikke nedringet. Men her er også MTV-baben, hvis miniskørt, minitop og max-makeup kombineret med stiletter og piña colada i hånden gør hende til bohemens stilmæssige modpol. Når vi spørger informanterne selv, hører man dog næsten ingen referencer til disse figurer, snarere gælder det om at udtrykke, hvem man selv er:

Man kan prøve at sende et signal om, at man har kassen ved f.eks. at have et Hugo Boss sæt, men i virkeligheden have det dårligt i det, så det ser helt forkert ud. [...] Det er også, fordi jeg synes, det er en vigtig kvalitet: At man hviler i sig selv og det gør tøjet. Det er tøjet også et symbol på, idet man kan se, hvis folk har taget noget forkert tøj på i forhold til, hvordan folk er.

Man bruger tøjet og sin fremtræden til at fremhæve en bestemt attråværdig facet ved sig selv, som man så håber andre opfanger:

Jeg håber, at jeg sender et signal om, at jeg er imødekommende, at signalværdien i mit tøj hænger sammen med, hvem jeg er og hvilke kvaliteter, jeg synes er vigtige.

God stil handler kort sagt om at være sig selv og vise sine evner til at håndplukke de accessoires i modebilledet, der bedst passer til ens personlighed og værdier⁴. Men hvordan er det muligt for refleksive studerende at udtrykke sig selv i nogle forholdsvis stereotype stilmæssige genrer, som oftest endda er produceret masseindustrielt? En kritisk forståelse af denne problematik kunne basere sig på Frankfurterskolen og understrege den asymmetriske magtfordeling mellem kulturindustrien og massen, der forføres (Adorno 1972:31-33). Idet vi ikke vil afvise denne tilgang, vil vi dog her forsøge en anden forklaring. Vi tager udgangspunkt i Baudrillard, idet vi mener, at man hermed kan supplere Frankfurterskolen med en forståelse, der tager informanternes udsagn om at kunne udtrykke sig selv for pålydende.

Med afsæt i Baudrillards tanker om simulation kan man hævde, at de besøgende på loungen ikke prætenderer at være de storbyikoner de citerer, idet de

gennem citationen producerer virkelige konsekvenser i attitude, tale og mimik. Vi ser således, hvordan HipHop'eren med sine supersize jeans skrider drævende rundt på loungen, ligesom rapperne på MTV. Disse virkelige konsekvenser af citationen gør, at der snarere er tale om simulation end præntention, hvorfor det ifølge Baudrillard er vanskeligt at afgøre, hvad fyren i virkeligheden er. Natten på VEGAs lounge forløber således i et ubestemt grænseland mellem virkelighed og illusion. Der er tale om én stor kollektiv simulation, som alle bidrager til: Ingen spørger hinanden ud om, hvorvidt man nu virkelig er boheme eller HipHop'er eller i virkeligheden bare er KU-studerende.

Pointen er så, at alle i denne store simulation i princippet kan være den rigtige eller originale boheme eller HipHop'er. Da det ifølge Baudrillard er umuligt at finde tegnets endelige ophav, er der så at sige frit om budet. I dette er der et egaliserende og identitetsopbyggende potentiale, da ingen kan gøre endeligt krav på at være mere "real" end andre. VEGAs lounge lørdag nat er i hvert fald ikke stedet, hvor man begynder ontologiske og simulationshistoriske udredninger. Tværtimod accepterer alle simulationen, dels fordi man måske ikke gider gøre sig overvejelser om den, dels fordi den giver alle mulighed for at fremstå og dermed skabe sig selv som noget særligt⁵.

Løjnefaldende afslappethed

En mandlig informant beskriver sin tøjstil som "street":

Det er, som jeg er klædt i dag. Mere eller mindre afslappet. Nogen gør street til noget pompøst. Men ellers så bare bukser med hængerøv, sådan lidt baggy pants⁶. Og så måske en skjorte, som ikke er helt vildt godt sat. Måske en kasket. Måske ikke [...] Jeg går slet ikke op i tøj personligt. Det er det mindste af mine bekymringer.

En del af den stil, som informanten tilkendegiver et tilhørsforhold til, er altså en skødesløs holdning til sin påklædning, hvor man (med vilje?) sætter skjorten dårligt og således signalerer, at man har en masse andet end tøj at gå op i. Som nævnt ovenfor mener flere informanter, at fyren, der kommer ind i et Hugo Boss jakkesæt, ikke er smart, hvis han ikke "hviler i sit tøj". Umiddelbart fremstår denne udmelding dog som en selvmodsigelse. For hvordan kan man, i et byrum som loungen, vurdere, om en person hviler i sit tøj? Giver byen ikke netop mulighed for at spille med den ubestemte relation mellem det indre og det ydre. I forhold til den Hugo Boss klædte loungegæst virker det imidlertid som om, man umiddelbart ser, hvem personen er, og derefter vurderer, om tøjvalget er adækvat. Som termen "hviler" antyder, sker der tilsyneladende en kropslig bedømmelse af, hvorvidt tøjet passer. Selve kropsholdningen er en vigtig del af det samlede billede, som læses lynhurtigt ned til mindste detalje og afslører, om personen slapper af eller præntenderer at være noget, han ikke er. Som det også er tilfældet med street-stilen, er det centrale den afslappede attitude, hvormed man viser, at

man hviler i sig selv og har mange andre sjovere ting at tænke på end tøj. Denne attitude er tydeligt tilstede på loungen. Man slænger sig mageligt i de bløde sofaer og hilser afslappet og nydende sine venner med et "low five"⁷.

Man kan forsøge at forstå denne afslappede æstetik som en variation af blasertheden, som Simmel (1997) pegede på. Der kan da også være visse ligheder mellem en blasert fremtoning og den tilbagelænedede attitude, der signalerer, at man tendentielt er ligeglad med, hvad andre tænker. Vi mener dog, at blasertheden konnoterer noget mere afvisende og indesluttet end afslappetheden hos de kontaktsøgende gæster på loungen.

Som nævnt lægger vi os op ad Baumans samfundsdiagnose, hvor det sen-moderne menneskes identitet også er omfattet af den moderne "melting of solids". Identiteten er blevet ens eget projekt, som ingen autoritativt kan give én færdiglavet. Man kan måske konsultere en psykolog eller livsstilseksperter, men der vil altid kun være tale om en fortolker eller en rådgiver og aldrig en lovgiver, der kan sige, hvad der er rigtigt at gøre, og hvem man skal være. Hvor vi anskuede vennenetværket ud fra en lignende sen-moderne optik og kaldte fremvisningen af netværket for iøjnefaldende socialitet, vil vi foreslå, at man kunne forstå den tilbagelænedede æstetik, der kendetegner attitude såvel som tøjvalg, som en "iøjnefaldende afslappethed". Ved synligt at vise og fremhæve, at man er sig selv og slapper af i sit tøj, signalerer man, at man har fundet en indre ro, en indre kerne. Man har klaret sen-modernitetens udfordringer og succesfuldt konstrueret en identitet, som man holder af. Ikke noget med ontologisk tvivl og eksistentiel usikkerhed, der får en til at løbe rundt efter mærketøj eller komme udstufferet i jakkesæt. Nej, man stortrives og viser sin kropsliggjorte tilfredshed med sig selv og tilværelsen ved at slænge sig i sofaen i sit afslappede og individuelle tøj.

Hele loungekonceptet er i den forbindelse interessant, da det netop drejer sig om at slappe af og slentre. Man står ikke og danser på ecstasy hele natten som til technofesten, men sidder med sine venner i en blød dejlig sofa. Veltilfredshed, afslappethed og hvilen i sig selv stråler ud fra hver lille sofagrube.

Hvor vi så vennegruppens iøjnefaldende socialitet som en markering, der lader den med retningsgivende autoritet, kunne man tilsvarende se individets iøjnefaldende afslappethed som en markering over for andre af, at man har en særlig vellykket identitet. Udlagt således er den iøjnefaldende afslappethed individets egen lille fejring af, at man mestrer de sen-moderne livsvilkår. Jævnfør Veblens analytiske figur er den skødesløse attitude også en positionering. Den iøjnefaldende afslappethed kan betragtes som et aktiv i en statuskamp mellem unge, der er stillet forholdsvis lige materielt og alle er underlagt sen-modernitetens destabilisering af identitet.

Perspektiver på den urbane lounge

I det ovenstående har vi belyst, hvordan nogle faste vennegrupper af unge studerende ved hjælp af forskellige praksisser konstituerer sig selv og deres vennenetværk som vellykkede. Men hvorfor vælger man egentligt at pleje socialitet og

identitet på en lounge? I det følgende vil vi skitsere, hvad loungens semi-offentlige rum særligt tilbyder de unge studerende, idet vi trækker på den foregående analyse.

Når man vælger at tage i byen for at bekræfte vennegruppen, kan en forklaring være, at det kan være svært at monopolisere den retningsgivende autoritet når man sidder i en af vennernes lejligheder. I en sen-moderne verden, hvor givne standarder er under erosion, har man brug for noget at måle sin vennegruppe med. Dette giver loungen mulighed for. Den udgør et semi-offentligt rum, hvor man i selskab med sine venner kan udvise iøjnefaldende socialitet og dermed forhåbentligt bekræftes i, at ens vennegruppe er rigtigt god.

Et andet aspekt ved loungen, der gør den attraktiv for de unge, er selve dens indretning. De føromtalt bløde sofaformationers størrelse og indretning inviterer til, at man sidder 5-10 personer sammen i små "baser", lidt adskilt fra de øvrige i lokalet. Ligesom en udefrakommende beskuer må antage, at der her sidder gode venner, således kunne man hævde, at indretningen også virker tilbage på vennerne selv og støtter op om den ugentlige bekræftelse af fællesskabet. Det bliver simpelthen nemmere at forstå sig selv som rigtigt gode venner, når man sidder i omgivelser, der tydeligt lægger op til det. Det ydre ved loungens afslappede indretning i små baser virker altså tilbage på loungegæsterne og forstærker følelsen af tæt venskab og sammenhold. Denne skitserede bevægelse mellem det ydre og det indre har visse ligheder med ovenstående Baudrillard inspirerede analyse, hvor vi så, hvordan tøj og musik virkede tilbage på loungegæsten og skabte virkelige konsekvenser i form af afslappet attitude og gestik.

Samspillet mellem det rumligt iscenesatte og det virkeligt oplevede gør sig muligvis også gældende for selve glæden blandt vennerne. Den gode stemning i den enkelte vennegruppe kan siges at blive intensiveret, idet gruppen udviser iøjnefaldende socialitet. Hermed opstår der en slags positiv vekselvirkning mellem ønsket om at fremstå som en god vennegruppe og selve gruppens glæde, idet iscenesættelsen virker tilbage på gruppen.

Man kunne nu spørge, om de observerede fænomener kun relaterer sig til loungen og det københavnske natteliv, eller om de også kan findes andre steder? Umiddelbart kandiderer en række byrum til steder, hvor man kunne gøre lignende observationer. Eksempelvis kan man på caféer lokalisere såvel smilende vennegrupper som afslappede mennesker, der muligvis også benytter den urbane setting til at støtte op om sociale relationer og udvise sen-moderne status.

Videre kunne man spørge, om de observerede fænomener er nye. Det er vanskeligt at afgøre, men man kan i hvert fald pege på, at der er kommet flere lounges, caféer og lignende steder inden for de sidste par årtier. Mulighederne for at slænge sig i et semi-offentligt rum er således blevet flere. Dette kunne pege på, at der øjensynligt er en større søgning mod urbane omgivelser som loungen, hvor man kan sidde med sine venner og slappe af og hygge sig i andres påsyn.

Opsamling

Vi vælger at undersøge loungen, da den tilsyneladende adskiller sig fra en række mere energiske danseorienterede natklubber. Vi identificerer her en række praksisser, der handler om at slappe af og hygge sig med sine venner i en tid, der ifølge Bauman er karakteriseret ved flydende identitet og fællesskaber. Modsat Bauman, der fremhæver de flygtige usikre relationer, ser vi hos vores informanter en søgning mod en mere fast og sikker vennegruppe, der består over tid, og som løbende bekræftes på f.eks. VEGAs lounge. Vi fremfører desuden, at det fasttømrede vennenetværk bliver statusgivende som følge af sen-modernitetens tendentielle opløsning af givne tilhørsforhold, hvorfor det fremvises og dermed bekræftes i, hvad vi kalder, iøjnefaldende socialitet.

Som det næste observerer vi, at loungepublikummets tøjstil refererer til den samme håndfuld storbyikoner, men hører samtidigt fra informanterne, at man bruger tøjet til at udtrykke sine værdier. For at forstå dette inddrager vi Baudrillard og hævder, at loungen er et rum med simulationer, hvor alle uanfægtet kan indsætte sig selv som stilens ophavskvinde og dermed udtrykke sig selv. Ydermere finder vi, at det centrale i citationen er at fremstå afslappet, hvormed man viser, at man hviler i sig selv. Dette kalder vi iøjnefaldende afslappethed og argumenterer for, at fremvisningen af afslappethed kan forstås som individets markering af, at det trives fint til trods for sen-modernitetens erodering af en sikker og givet identitet.

Loungen tilbyder altså et rum i det sen-moderne, hvor unge studerende kan forsøge at fremvise deres vennegruppe som særligt god, ligesom den tilbyder en ramme, der gør at gruppens og individets iscenesættelse nemmere kan virke tilbage og skabe virkeligt integrerede fællesskaber. Dette gør man bl.a. gennem den iøjnefaldende fremvisning af socialitet og afslappethed. Begge fænomener kan samtidigt betragtes som differentieringsmekanismer blandt unge, der er stillet forholdsvis lige materielt og alle er underlagt sen-modernitetens tendentielle destabilisering af fællesskab og identitet.

Noter

1. Undersøgelsen er udført i forbindelse med en hovedopgave ved Sociologisk Institut, Københavns Universitet, vejledt af professor Henning Bech.
2. For mere udførlige metoderefleksioner henvises til den oprindelige hovedopgave: *Lounge – at slappe af og nyde i en omskiftelig verden*. Kan lånes på Sociologisk Bibliotek, Københavns Universitet.
3. Baudrillards tanker er omdiskuterede for deres radikale påstande om virkelighedens transformation til rene tegn, der kun henviser til andre tegn. For hvordan kan man hævde det, hvis også videnskaben er tegn, der kun henviser til tegn og dermed ikke udtaler sig om nogen virkelighed. Som Bech fremfører, er det en selvmodsige påstand (Bech 1994:93). Her anvender vi pragmatisk Baudrillards analyser til at forstå de sociale logikker på loungen og forholder os dermed ikke til disse selvmodsige elementer i teoriens mere generelle udformning.

4. Jævnfør Maffesoli, der understreger det etiske og æstetiskes sammenvævning (Maffesoli 1991).
5. At nogle stilmæssige grupperinger prøver at monopolisere referencen til virkeligheden og hænge andre ud som uægte citation af deres tegn, kan betragtes som en central differentieringsform i en tid med en omfattende citation af cirkulerende tegn. En anden forståelse af denne problematik tager udgangspunkt i f.eks. Birminghamskolens tanker om kommerialisering af originale subkulturer, hvor subkulturen transformeres til ren æstetik og mister sit subversive politiske potentiale. På grund af den store cirkulation af tegn og stilmæssige citationer kan man dog hævde, at det i dag er vanskeligt at skelne mellem, hvad der er "rigtig" subkultur og hvad der er kommerciel ungdomskultur. Der er snarere tale om et slags kontinuum, hvor man positionerer sig i forhold til hinanden, idet alle prøver at fremstå som mest "virkelig".
6. Meget løst siddende cowboybukser, der ofte sidder lavt på hofterne. Bæres overvejende af unge mænd.
7. Håndklask hvor man smækker hænderne sammen og afslutter med en variation af et normalt håndtryk, dog med stærk betoning af det afslappede og uformelle.

Litteratur

- Adorno, Theodor W. 1972: "Om kulturindustrien" in Adorno, Theodor W. 1972: *Kritiske modeller*. Biblioteket Rhodos.
- Baudrillard, Jean 1994: "The precession of simulacra" in Baudrillard, Jean 1994: *Simulacra and simulation*. The University of Michigan Press.
- Bauman, Zygmunt 1992: *Intimations of postmodernity*. London: Routledge. [Introduction]
- Bauman, Zygmunt 1998: *Work, consumerism and the new poor*. Open University Press.
- Bauman, Zygmunt 2000: *Liquid modernity*. Polity Press.
- Bech, Henning 1994: "Er 90'ernes sociologi postmoderne?" in Madsen, Allan et al (red.): *Den kultursociologiske omtanke*. Akademisk forlag.
- Bech, Henning 1997: *When Men Meet*. Polity Press.
- Hammershøj, Lars Geer 2003: *Selvdannelse og socialitet*. Sociologisk Institut, Københavns Universitet. [s. 355-372].
- Kjerulf, Petersen, Lars 2001: *Technokultur – musikken, fællesskabet, samfundet*. Multivers [s. 17-41].
- Maffesoli, Michel 1991: "The Ethic of Aesthetics" in *Theory, Culture & Society*. Volume 8, 1991.
- Simmel, Georg 1997: "The metropolis and mental life" in Frisby, David & Featherstone, Mike (red.) 1997: *Simmel on Culture*. SAGE Publications
- Veblen, Thorstein 1973: "The Theory of the Leisure Class" in Grusky, David B. 2001. (red.): *Social Stratification*. Westview Press.
- Vegas Publikumsundersøgelse 2003. Findes bl.a. på internetadressen <http://www1.drk.dk/sw19174.asp?usepf=true>